

TEZĂ DE ABILITARE

- domeniul Filologie -

POEZIA ROMÂNĂ CA *WORLD POETRY*

Conf. univ. dr. Radu VANCU

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Facultatea de Litere și Arte

CUPRINS

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE.....p. 3

Rezumat.....	p. 3
Abstract.....	p. 6

I. EXPERIENȚA PROFESIONALĂ (ACADEMICĂ ȘI DIDACTICĂ)...p. 9

A. Studii și diplome.....	p. 9
B. Echipe de cercetare.....	p. 9
C. Experiență didactică.....	p. 11

II. CONTRIBUȚII ACADEMICE ȘI ȘTIINȚIFICE RELEVANTE .....p. 13

A. <i>Activitatea de cercetare - cărți</i>	p. 13
A1. Istoria poeziei române (din romantism până la generația 60).....	p. 13
A2. Poezia română contemporană (din anii '80 până azi).....	p. 23
A3. 3. Studierea și traducerea poeziei în contextul global al <i>world literature</i>	p. 51
B. <i>Activitatea de cercetare - studii și articole</i>	p. 63
B1. Articole & studii publicate în reviste ISI.....	p. 63
B2. Articole & studii publicate în reviste SCOPUS.....	p. 64
B3. Articole publicate în reviste științifice indexate ERIH Plus ....sau indexate concomitent în cel puțin 3 BDI... p. 67	
B4. Capitole în cărți colective.....	p. 68
B5. Articole în reviste de specialitate neindexate.....	p. 68
B6. Participări la manifestări (conferințe, dezbateri, workshopuri).....	p. 73
C. <i>Activitatea de cercetare - citări și recenzii</i>	p. 75
C1. Citări.....	p. 75
C2. Recenzii.....	p. 91
D. <i>Premii</i>	p. 95

III. PLANUL DE DEZVOLTARE

A CARIEREI ACADEMICE ȘI PROFESIONALE.....p. 97

A. Eficientizarea performanțelor didactice.....	p. 97
B. Consolidarea și extinderea domeniilor de expertiză.....	p. 99

IV. BIBLIOGRAFIE.....p. 114

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

Prezenta teză de abilitare are drept obiect activitatea mea științifică și de cercetare - atât în ceea ce privește trecutul ei, *id est* munca realizată în cele două decenii scurse de la debutul publicistic (2000) și până azi (2020), identificând și explicitând principalele ei direcții de interes, așa cum s-au cristalizat ele în cărțile, studiile, eseurile și traducerile publicate de-a lungul acestor ani, precum și în proiectele de cercetare în echipă; dar, de asemenea, și în ceea ce privește viitorul ei - direcțiile generale și proiectele concrete în care cred că munca mea ar putea să continue, capitalizând cele acumulate deja și prospectând teritorii aflate deocamdată abia în faza incipientă a explorării, astfel încât să genereze rezultate utile pentru comunitatea academică și literară.

Prin urmare, teza mea are în centru poezia română modernă și contemporană în toată diacronia ei - de la apariția ei, trecând prin toate fazele ei de dezvoltare și ajungând până la inserția ei contemporană în cadrul a ceea ce se numește *world poetry*. Obiectul tezei mele este, așadar, individualitatea poeziei române - dar (cum se va vedea) și modul în care poezia este ea însăși un catalizator decisiv al individualității.

Mai precis, este vorba de evoluția poeziei române din secolul al nouăsprezecelea și până în primele două decenii ale secolului prezent, cu rețelele ei de influențe specifice acestor "sisteme de lumi", cum le numește Immanuel Wallerstein, cărora poezia le aparține și pe care le structurează. Dat fiind rolul prospectiv al poeziei în reprezentările moderne asupra lumii, studiul poeziei implică nemijlocit discipline și metode de cercetare care nu țin doar de istoria literaturii, ci și de teoria literară, poetica comparată, studiile culturale, studiile (post)coloniale, geocritică, sociologie, antropologie etc. În plus, dat fiind conținutul uman intrinsec poeziei, atunci când va fi vorba despre pulsuniile anti-umane ale modernității, manifestate nu doar artistic, ci și social, politic și militar în cele mai îngrozitoare moduri imaginabile (și chiar inimaginabile), discuția despre relația poeziei moderne cu (anti)umanul și cu post-umanul va avea tangențe și intersecții și cu istoria ideilor, teoria politică, demonologia totalitară, patologiile modernității, *trauma studies*, critica culturii.

De asemenea, dată fiind și activitatea mea (susținută de-a lungul ultimului deceniu - și aflată încă în desfășurare) de traducere din clasici seminali ai modernității precum Ezra Pound (a cărui operă quasi-completă o traduc, în cadrul unei ediții concepute de Horia-Roman Patapievici; au apărut până acum, între 2015 și 2020, primele două volume, însumând aproximativ 1.300 de pagini; în anii următori sunt proiectate să apară alte trei sau poate chiar patru volume, conținând inclusiv integrala *Cantos*-urilor), John Berryman sau William Butler

Yeats, implicitul tezei conține instrumente venind dinspre traductologie, studii postcoloniale, sursologie comparată, teoria și critica modernității.

Subsecvent, teza are în vedere și direcțiile de dezvoltare ale carierei mele academice, prin continuarea, extinderea și consolidarea acestor direcții de cercetare deja precizate.

Firește, teza va uza rezultatele existente ale diverselor mele cercetări în toate aceste domenii.

Am considerat util să structurez prezenta teză de abilitare în patru părți, după cum urmează:

I. Experiența profesională (academică și didactică)

Am rezumat aici studiile și diplomele obținute, de la absolvirea Facultății de Litere și Arte a Universității "Lucian Blaga" din Sibiu (2000) și de la obținerea titlului de doctor în Filologie (2005) până astăzi. De asemenea, am enumerat principalele șase *echipe de cercetare* din care am făcut parte - una pentru revizuirea *Dicționarului General al Literaturii Române*, sub conducerea academicianului Eugen Simion; două în cadrul unor proiecte UEFISCDI; două în cadrul unor proiecte AFCN; și una în cadrul unui proiect internațional COST, la care participă cercetători din 30 de țări. Am amintit că sunt redactorul-șef al unei reviste academice (*Transilvania*, indexată SCOPUS), că am coordonat vreme de trei ani secțiunea literară a unei reviste de cultură (*Timpul*), că sunt din noiembrie președintele PEN România - toate constituind forme de integrare academică și/sau profesională în breaslă. În fine, am enumerat componentele activității mele didactice, deopotrivă cele așa-zicând curriculare (cursurile și seminarele predate) și cele extra-curriculare (cenacluri, prelegeri de de popularizare a literaturii, activități creative cu studenții etc.)

II. Contribuții academice și științifice relevante

În această secțiune, am descris activitatea mea de cercetare după cum urmează:

A. *Activitatea de cercetare - cărți*. Interesele mele de cercetare, așa cum s-au concretizat în cele cinci cărți de autor, cele două cărți de co-autor și în edițiile cu aparat critic traduse din clasici ai modernității, le-am coagulat în jurul a trei axe principale de cercetare:

1. *Istoria poeziei române (din romantism până la generația '60)*; acestei zone de interes îi corespund cartea despre Eminescu (*Eminescu. Trei eseuri*, 2011), cea despre Mircea Ivănescu (*Mircea Ivănescu. Poezia discreției absolute*, 2011), a doua jumătate din *Poezie și individualitate* (2014) și aproximativ o treime din studiile de caz din *Elegie pentru uman. O critică a modernității poetice de la Pound la Cărtărescu* (2016);

2. *Poezia română contemporană (din anii '80 până azi)*; aici sunt înseriabile *Mistica poeziei. Lecturi în literatura contemporană* (2013), prima jumătate din *Poezie și individualitate* (2014), trei pătrimi din *Elegie pentru uman. O critică a modernității poetice de la Pound la Cărtărescu* (2016);

3. *Studierea și traducerea poeziei în contextul global al world literature*; acestei categorii îi revin în primul rând traducerile, fiecare cu aparat critic (prefață, note, bibliografie, uneori tabel cronologic), din Ezra Pound (*Opere I și II*, 2015 și 2019) și John Berryman (2013).

B. *Activitatea de cercetare - studii și articole*. Am raportat aici studiile publicate în reviste ISI (3), SCOPUS (65), ERIH Plus (2), capitolele în cărți colective (4), articolele în reviste de specialitate neindexate (131), precum și participările la diverse conferințe naționale și internaționale.

C. *Activitatea de cercetare - citări și recenzii*. Am inventariat pe cât posibil mai complet citările (166) și recenziile (95) cărților și studiilor mele, indicând bineînțeles autorul, publicația și lucrarea citată / recenzată.

D. *Premii*. Am selectat aici cele mai relevante zece premii naționale obținute de-a lungul anilor de cărțile mele.

III. Planul de dezvoltare a carierei academice și profesionale

Planul are în vedere deopotrivă dimensiunea didactică și cea științifică a carierei.

A. *Eficiențizarea performanțelor didactice*. În ce privește activitatea didactică în sensul tehnic al cuvântului, planul include elaborarea și publicarea de cursuri, sporirea numărului de ore de consultații pentru pregătirea de lucrări științifice de către studenți; într-un sens mai extins al didacticii literaturii, planul include reluarea activității concrete a cenaclului studentesc *Zona nouă*, impulsivarea revistei omonime, implicarea și mai masivă a studenților în cele două festivaluri internaționale, *Poets in Transylvania* și *Zona nouă*.

B. *Consolidarea și extinderea nivelurilor de expertiză*. Pentru a acoperi toate ariile mele de interes, planul prevede aici finalizarea proiectelor de cercetare (naționale și internaționale) în care sunt implicat, documentarea în vederea unui volum de autor privind o nouă propunere a istoriei poeziei postbelice, elaborarea unui proiect de cercetare întins pe trei ani cu tema *Școli, tradiții, filiații în poezia română*.

IV. Bibliografie.

ABSTRACT

This habilitation thesis aims is focused on my scientific research activity - *primo*, in terms of its past, *id est* the work carried out in the two decades since my first publications (2000) and until today (2020), identifying and explaining its main directions of interest as they have crystallized in my books, studies, essays, and translations, as well as in team research projects. *Secundo*, the plan also focuses on my career in terms of its future - namely the general directions and concrete projects in which I think my work could continue, capitalizing on what is already accumulated and prospecting the territories which are now in the incipient phase of exploration, so as to generate results useful for the academic and literary community.

Thus, my habilitation thesis is focused on modern and contemporary Romanian poetry in all its diachronicity - from its emergence, following it then through all its phases of development, and reaching its contemporary insertion within what has been called *world poetry*. The real object of my thesis is, therefore, the individuation of Romanian poetry - as well as the way in which poetry itself can become a decisive catalyst of individuation.

More precisely, it follows the evolution of Romanian poetry from the 19th century to the first two decades of the present one, with its networks of influences specific to these "world systems", with Immanuel Wallerstein's concept, to whom the poetry belongs and to which it gives shape and structure. Given the prospective role of poetry in the modern representations of the world, the study of poetry necessarily involves disciplines and research methods relating not only to the history of literature, but also to literary theory, comparative poetry, cultural studies, (post)colonial studies, geocriticism, (literary) sociology, anthropology, etc. Moreover, given the human content intrinsic to poetry, when it comes to the anti-human impulses of modernity (manifested not only artistically, but also socially, politically and militarily in the most horrifying - and even unimaginable - ways), the discussion of the relationship of modern poetry with the anti- and post-human will be tangent and even intersected with the history of ideas, political theory, totalitarian demonology, pathologies of modernity, trauma studies, cultural criticism.

Also, given my activity (mainly sustained over the last decade - and still in progress) of translation from some seminal classics of modernity such as Ezra Pound (whose almost complete works I am in the midst of translating, in an edition designed by Horia -Roman Patapievici; there have appeared so far the first two volumes, in 2015 and 2019, comprising about 1,300 pages; in the following years there will follow another three or maybe even four

volumes, also including the integral of the *Cantos*), John Berryman, or William Butler Yeats, the thesis implicitly contains theoretical tools borrowed from translation studies, postcolonial studies, comparative sourceology, theory of modernity.

Subsequently, the thesis also considers the directions of development of my academic career by continuing, expanding, and consolidating these research directions already specified. Naturally, the thesis will use the existing results of my various researches in all these fields.

I found it useful to structure the present habilitation thesis in four parts, as follows:

I. Professional experience (both academic and didactic)

I have presented here my studies and diplomas - such as graduating the Faculty of Letters and Arts of the "Lucian Blaga" University in Sibiu (2000) and obtaining the doctoral degree in Philology (2005). I have also listed the six main research teams of which I was a member after becoming a doctor in Philology - one for the revision of the General Dictionary of the Romanian Literature, under the coordination of Eugen Simion; two within UEFISCDI projects; two within AFCN projects; and one within an international COST project, involving researchers from 30 countries. I mentioned that I am the editor-in-chief of an academic journal (*Transilvania*, SCOPUS-indexed), that I have coordinated for 3 years the literary section of a cultural magazine (*Timpul*), that I am the president of PEN Romania since last November - all these constituting forms of academic and/or professional integration in the guild. Finally, I listed the components of my didactic activity, from courses and seminars I have taught to coordination of students' literary circles, creative activities with students, etc.

II. Relevant academic and scientific contributions

In this section, I have described my research activity as follows:

A. *Research activity - Books.* My research interests, as embodied in my five single-author books, the two co-author books, and in my translated critical editions of some classics of modernity, have been coalesced around three main research axes:

1. *The history of Romanian poetry (from Romanticism to the generation 60).* To this area of interest correspond my books about Eminescu (*Eminescu. Three Essays*, 2011), the one about Mircea Ivănescu (*Mircea Ivănescu. The Poetry of Absolute Discretion*, 2011), the second half of *Poetry and Individuation* (2014), and about one third of the case studies from *Elegy for the Human. A Critique of Poetic Modernity from Pound to Cărtărescu* (2016);

2. *Contemporary Romanian poetry (from the 80s until today)*. In this sector, my respective books are *The Mystique of Poetry. Lectures in Contemporary Literature* (2013), the first half of *Poetry and Individuation* (2014), about three quarters of *Elegy for the Human. A Critique of Poetic Modernity from Pound to Cărtărescu* (2016);

3. *Studying and translating poetry in the global context of world literature*. This category is primarily represented by the translations, each with its critical apparatus (preface, notes, bibliography, sometimes chronological table), from Ezra Pound (*Works I and II*, 2015 and 2019) and John Berryman (2013).

B. *Research activity - Studies and articles*. I have reported here the studies published in ISI publications (3), SCOPUS-indexed (65) and ERIH Plus-indexed (2) magazines, chapters in collective books (4), articles in non-indexed specialized publications (131), as well as the participation in various national and international conferences.

C. *Research activity - Citations and reviews*. I have made an inventory, as comprehensive as possible, of the citations (166) and reviews (95) of my books and studies, indicating the author, the publication and the cited / reviewed work.

D. *Awards*. I have selected here the ten most relevant national prizes awarded to my books over the years.

III. Academic and professional career development plan

The plan considers both the didactic and the scientific dimensions of the career.

A. *Increase of the efficiency of didactic performances*. In what regards the didactic activity in the technical sense of the word, the plan includes among others the elaboration and publication of courses, as well as the increase of the number of hours of consultations with the students for the preparation of their scientific works. In a broader sense of the didactics of literature, the plan includes the resumption of the concrete activity of the student literary circle *The New Zone / Z9*, the promotion of the homonymous magazine, the more massive involvement of the students in the two international poetry festivals in Sibiu, *Poets in Transylvania* and *Z9*.

B. *Strengthening and extending the levels of expertise*. In order to cover all my areas of interest, the plan provides the completion of the research projects (national and international) I am involved in, the documentation for a single-author volume on a new proposal for the history of post-war Romanian poetry, the elaboration of a research project spread over three years with the theme *Schools, traditions, filiations in Romanian poetry*.

IV. Bibliography